

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Skibe).

(Fremsat 7/12 84. Første behandling 7/12 84. Betænkning 12/12 84).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Lykketoft (S):**

Socialdemokratiet hilser med tilfredshed, at det denne gang er lykkedes at skabe tilslutning fra regeringspartierne og de radikale til ændringsforslag, der i praksis også standser forskudsafskrivninger på bygningsprojekter, der leases, og afskaffer afskrivning på aktiver i fælles udlejningsvirksomhed, hvor det er enkeltpersoner, der formelt ejer en bestemt maskine, bil eller container.

Disse to ændringsforslag svarer helt nøje til, hvad socialdemokratiet i december 1983 fik stemt ned af regeringspartierne og de radikale. Vi påpegede dengang, at uden disse tilføjelser ville der være alvorlige huller i lovgivningen, og det får vi nu ret i. Blot er det ærgerligt, at erkendelsen fra folketingets flertal også denne gang kommer med stor forsinkelse, og at hullerne i mellemtiden er blevet flittigt udnyttet. Det er ikke den slags, der øger respekten for folketingets overblik, at det altid er advokaterne fra Bornholm og omegn, der er forud for folketinget.

Ændringsforslaget om at slække regeringens afskrivningsbegrænsning for skibe ved

at fritage anparter med mellem 10 og 30 ejere går vi imod. Under udvalgsarbejdet havde vi for så vidt sympati for at søge en eller anden dispensationsbestemmelse udformet, hvorefter visse partrederikonstruktioner med et mindre antal ejere kunne slippe, men i samråd har ministeren ganske overbevisende argumenteret for, hvorfor dette ikke er praktisk muligt, og derfor må vi fastholde, at alle skibe med mere end 10 ejere skal være omfattet af indgrebet, som det oprindeligt blev foreslået fra regeringens side.

Lad mig sige om forslaget som helhed, at i sin hele tankegang svarer regeringens lovforslag, som jeg også gjorde opmærksom på ved førstebehandlingen, til den afskrivningsbegrænsning for skibe, som socialdemokratiet sammen med SF fremsatte forslag om i december 1983 med henblik på en gradvis afvikling af skatteleasingen på dette område. Men for mindre end et år siden afviste den samlede borgerlighed jo som bekendt pure et indgreb og beskyldte os andre for at true beskæftigelsen på værfterne voldsomt. Den slags trusler kommer jo altid og især omkring forslag, der tilsyneladende kun er sikret et beskedent flertal i folketinget. De kommer aldrig i så høj grad i forbindelse med forslag, der på forhånd er sikret et meget bredt flertal i folketinget som det, regeringen her har foreslået. I hvert fald erkendes det jo nu fra alle sider, at leasingformen er samfundsøkonomisk alt for dyr, og at den skattemæssige selvbetjeningsbutik må lukke også på skibsområdet med det udbud, der nu er på markedet.

Som det fremgik af mine bemærkninger om ændringsforslagene, har socialdemokratiet al grund til at være tilfreds med den samlede udformning, afskrivningsindgrebene mod skatteleasing dermed vil få. Jeg tror, at folketinget hermed for sidste gang har beskæftiget sig med enkeltindgreb over for dette område. Næste gang gælder det en systematisk reform af skattesystemet, så skatte-tænkning i alle former kan blive stækket.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg skal lade alle de bemærkninger ligge, som hr. Lykketoft gjorde om »hvad sagde vi«. Dem klarede vi, så vidt jeg ved, ved første behandling, og hvordan målene gik ind i

[Hagen Hagensen]

den forbindelse, kan vi jo overlade til læsning bagefter.

Men det er ganske klart, at den omsiggribende og urimelige udnyttelse af skattefordele ved leasingarrangementer må begrænses og søges bragt til ophør.

Jeg kan meddele, at vi vil stemme for alle de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og af udvalget minus fremskridtspartiet. Vi vil stemme for dem alle. Disse ændringsforslag tydeliggør nogle forhold omkring skibe og medfører, at lovforslaget ikke alene omfatter skibe, men giver en regel, der har betydning for bygninger, og en anden regel, der har betydning for enkeltgenstande ejet af enkeltpersoner, men udlejet under en fælles virksomhedsledelse. Disse forhold har det været nødvendigt at tage med, hvis der skal være mening i at sætte proppen i flaskehalsen, så den kan holde, og derfor vil vi stemme for disse ting.

Jeg vil gerne føje til, at for så vidt angår den sidste bestemmelse, jeg nævnte, hvor der er tale om fællesudleje, kan der gøre sig hensyn gældende, som vi må tilgodese. Ministeren har en dispensationsadgang, og i øvrigt kan det naturligvis også komme på tale, at der i forbindelse med den skattereform, som vi forhåbentlig snart går i realitetsdrøftelser om, bliver ændringer på enkelte områder.

Der er et enkelt ændringsforslag, jeg godt vil sige en lille smule mere om, og det er spørgsmålet om at forhøje tallet fra 10 til 30. Det lyder så enkelt, men det har kostet mange overvejelser i udvalget, om det skal være 10 personer eller 30 personer, der tager del i et arrangement, for at man derved får dem ind under loven eller ikke gør det. Jeg kan ikke sige, om det ene eller det andet tal er det rette, men under det omfattende udvalgsarbejde, der har været, selv om tiden dertil har været kort, er der fremkommet en lang række oplysninger og argumenter, som især er kommet fra rederier for mindre skibe og fra skibsværfter.

Det har givet os anledning til den overvejelse, som vi har gjort os, og vi har henstillet til ministeren, at vi fik et forslag, der gik ud på at ændre dette tal fra 10 til 30. Vi har ment, at man derigennem nogenlunde kunne klare forholdene ikke mindst for dem, der er partredere, og som vi ønsker stadig væk skal have mulighed for at være det. Vi har en skibstype omfattet af partrederier, som vi

ønsker bevaret; vi har også skibsværfter, der producerer disse skibe, og som også skal reparere dem, og på den baggrund har vi ment, at tallet burde være et andet end de 10.

Så vil jeg bare sige, at vi nøje vil følge den udvikling, der kommer, efter at denne lovgivning bliver bragt på plads, og vi vil være parate til ændringer, hvis forholdene taler derfor. Men i øvrigt må alt, hvad vi har drøftet her i dag om disse forhold, indgå i videre overvejelser i forbindelse med skattereformen.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan støtte alle de ændringsforslag, som er stillet. To af de vigtigste virkninger af disse ændringsforslag er, at afskrivningsbegrænsningerne nu udvides til også at omfatte forskudsafskrivning på bl.a. bygninger, og at leasingreglerne udvides til også at omfatte aktiver med færre end tre ejere.

Når vi kan støtte disse udvidelser af indgrebet, er det, fordi ikke mindst erfaringerne fra det sidste års tid viser, at hvis vi laver indgreb, der begrænser skattetænkningen på ét område, men lader nogle andre områder stå tilbage, så flytter skattetænkningen blot over til disse nye områder. Det har ikke været vores hensigt, det ønsker vi at forhindre, og derfor kan vi altså støtte den udvidelse af indgrebet, som der her er lagt op til.

Det har været sagt tidligere, men jeg synes, der er grund til at gentage, at de erfaringer, vi har på dette område, også understreger, at den eneste måde, hvorpå man effektivt kan stoppe denne form for skattetænkning, er ved mere grundlæggende at ændre skattesystemet, således at beskatningen af renter og andre former for kapitalafkast bliver mere konsekvent og mere ensartet, end tilfældet er i dag. Det er noget, som må indgå med betydelig vægt i de forhandlinger om en skattereform, som skal finde sted i den kommende tid. Den dag man får reformeret skattesystemet, således at der bliver en mere konsekvent behandling af kapitalafkast, vil vi også have forebygget en stor del af de skattetækningsproblemer, som vi her har drøftet.

Der kunne måske være grund til ved denne lejlighed at trække et forhold frem, som netop ikke er omhandlet af det indgreb, der her er lagt op til. Når jeg alligevel vil trække det frem, er det, fordi debatten om det er

[Fogh Rasmussen]

kommet til at udvikle sig i forbindelse med dette indgreb.

Forleden diskuterede folketinget et forslag fra socialdemokratiet og det radikale venstre om i forbindelse med det indgreb, som der her er lagt op til, at inddrage kursgevinster og -tab under beskatning. Når jeg godt vil trække det frem ved denne lejlighed, er det, fordi netop dette udspil fra de to partier har været med til at bringe utrolig megen forvirring omkring hele denne sag.

Det var jo uklart for de fleste af os herinde, hvad der stod i det lovforslag, som det radikale venstre og socialdemokratiet i fællesskab havde fremsat. Det er én ting. Men det var måske endnu mere overraskende, at det viste sig, at det også var uklart for forslagsstillerne, hvad forslaget egentlig indeholdt. Det blev demonstreret under debatten her i folketingssalen. Det er selvfølgelig svært for os andre at dømme om, hvilken af de to forslagsstillere der har ret i udlægningen af, hvad lovforslaget reelt indeholdt, for aftalen om forslaget er efter det oplyste indgået pr. telefon mellem hr. Lykketoft og hr. Bernhard Baunsgaard, og det er vi andre naturligvis afskåret fra at bedømme rækkevidden af. Men den efterfølgende debat er foregået i større offentlighed, og det har givet os et vældigt indblik i, at forslagsstillerne ikke selv har været klar over, hvad det egentlig var, de havde foreslået.

Det har skabt forvirring, det har skabt kaos, og jeg synes, det er stærkt kritisabelt, at partierne kommer med et sådant udspil i sidste øjeblik, som viser sig at være så ugenømrarbejdet, at det ikke har kunnet undgå at skabe en del forvirring på hele markedet.

Vi kan altså støtte alle de ændringsforslag, som er stillet til dette lovforslag, og håber, at vi på den måde har fået skåret toppen af de skattefordele, som har givet anledning til en i mange henseender skadelig skattetænkning på området.

Rahbæk Møller (SF):

Det er så anden akt af folketingets årlige juleforestilling, vi nu oplever. Det er en forestilling, vi har oplevet år efter år, og vi vil nok opleve den igen, indtil vi får et sammenhængende skattesystem. Vi vil nemlig se, at det eneste, vi kan gøre, er at sætte stopklodser ind. Det betyder, dels at de rige stadig

væk slipper udenfor, dels at skarpsindige jurister og skatteadvokater og revisorer øjeblikkelig går i gang med at finde nye smuthuller, så vi kan genoptage forestillingen næste år igen. Så det er altså en årligt tilbagevendende begivenhed, vi overværer.

Men hvis årets juleforestilling skal anmeldes, må det jo erkendes, at underholdningsværdien har været ganske usædvanlig høj i år. Som sædvanlig var det hr. Bernhard Baunsgaard, som optrådte i den komiske hovedrolle, men i år med en ganske usædvanlig effekt. Først så vi hr. Bernhard Baunsgaard som medforslagsstiller til et lovforslag, der skulle beskatte kursgevinster i forbindelse med leasingarrangementer. Så viste det sig under sagens behandling, at hr. Bernhard Baunsgaard havde den opfattelse, at det ikke var lovteksten til det forslag, som han var medforslagsstiller til, vi skulle behandle, men indholdet i nogle udtalelser, som hr. Bernhard Baunsgaard havde fremsat i fjernsynet. Udvalget afstod fra at anskaffe sig et videoanlæg og udvalgsbehandle indholdet af disse udtalelser. Det er endnu skik her i landet, at lovbehandlingen foregår på grundlag af skriftlige tekster.

Højdepunktet måtte vi dog se fjernsyn for at opleve. Det var at se hr. Bernhard Baunsgaard i går i TV-Avisen udtale, at næste gang han skulle være medforslagsstiller til et lovforslag, skulle det teknisk være ordentligt gennemarbejdet.

Også et af de ændringsforslag, vi behandler nu, er foranlediget af hr. Bernhard Baunsgaard. Det er ministerens ændringsforslag om at forøge antallet af parter fra 10 til 30. Det vil kraftigt forøge de resterende spekulationsmuligheder i leasinglovgivningen, og det er foranlediget af hr. Bernhard Baunsgaards omsorg for partredere. Jeg går da ud fra, at de radikale også vil være med til at stemme dette ændringsforslag ned.

Der klages så tit over, at folketingets handlinger er for kedelige, og derfor er det måske uretfærdigt at kritisere dem, der forøger underholdningsværdien, men af hensyn til sammenhængen i vores skattelovgivning vil jeg dog henstille, at klovnumre for fremtiden bliver henvist til cirkuslovgivningen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

[Bernhard Baunsgaard]

Som bevis for sin mærkelige fremstilling af visse begivenheder anførte hr. Rahbæk Møller, at det var det radikale venstre og mig, der skulle være anledning til, at ministeren stiller et ændringsforslag under nr. 2 om antallet af skibe, der ikke omfattes af afskrivningsloven, og man kan vel få en fornemmelse af, hvordan det i øvrigt forholder sig, når jeg meddeler, at det radikale venstre vender sig skarpt imod muligheden for at udvide leasingadgangen fra 10 til 30 parthavere. Så sandt var det, og så sandt var det øvrige, som hr. Rahbæk Møller anførte.

Derefter skal jeg holde mig til lovforslaget. Jeg vil gerne sige lidt mere om dette ændringsforslag fra ministeren, hvor ministeren foreslår, at anpartsskibe nu er undtaget, såfremt det kun omfatter anpartar op til 30. Det oprindelige forslag havde op til 10. Det kan være velbegrundet, for ellers ville ministeren gribe meget hårdt ind i ejerforholdene til danske fiskerskibe, men vi må fra den radikale side stærkt gå imod, at man sætter tallet op fra 10 til 30. Det er en ny åbning af leasingadgangen, en åbning, som vi ikke under nogen omstændigheder kan forsvare.

De, der kan huske lidt tilbage, ved, at leasing med hensyn til skibe jo typisk startede med det, der dengang blev kaldt trusserederier. Vi ønsker ikke at åbne denne adgang. Nu må vi være færdige med det.

Jeg forstår vel, hvad det er, der har bevæget ministeren – det er vel henvendelsen fra Rederiforeningen af 1895 og andre – og jeg vil gerne herfra sige, at jeg beklager, at ministeren ikke har opfattet de signaler, som jeg ved er givet. Jeg har gennem samtaler med skattepolitikere fra flere forskellige partier fået den klare opfattelse, at der var overordentlig megen forståelse for at give ministeren dispensation for anpartsskibe, såfremt disse anpartsskibe blev bygget af partrederier, kommanditselskaber og interessentskaber.

Vi mener fortsat, at disse ejerforhold bør være undtaget; det vil være et alt for hårdt og urimeligt slag mod den danske småskibsflåde, hvis det ikke fortsat kan organiseres som partrederier.

Jeg forstod på ministeren, at ministeren ikke kan anbefale en dispensationsbevilling på det grundlag, der hidtil har været fremme, men jeg vil meget kraftigt opfordre ministeren til efter nytår at sætte sit system i gang med at behandle en mulighed for, at vi igen

åbner for partrederier. Hvis ministeren opstiller en klar definition af, hvad det er, vi ønsker, tror jeg, det må være muligt at give ministeren en dispensationsadgang.

Blandt de nye ændringsforslag – og det er jo først og fremmest nr. 5 og nr. 6 – er nr. 5 et kraftigt indgreb mod leasing med hensyn til fast ejendom. Det er klart, stringent adskilt, hvad det drejer sig om, og må være overordentlig let at administrere.

Nr. 6, der er en genfremsettelse af tidligere forslag fra socialdemokraterne, finder jeg derimod må blive overordentlig vanskeligt at administrere, fordi aktiver, står der, der indgår i en fælles udlejningsvirksomhed, er omfattet af loven. Jeg forstår meget vel hensigten, men jeg tvivler stærkt på, at de folk, der er optaget af skattetænkning og ikke har en meget let adgang til at omgå bestemmelsen, ved f.eks., at bare fordi man ansætter en mand til at stå for udlejningsvirksomheden og betale ham for det, kan man jo ikke beskæftige ham fuldtids, og så må han kunne beskæftiges af andre også; dermed mener jeg, det ikke bliver muligt at administrere loven. Jeg er desværre bange for, at vi her har et eksempel på en lovbestemmelse, som er uklar, og som derfor vil give anledning til megen skattetænkning. Men hvis ministeren mener, at den er meget klar og nem at administrere, og at der ikke kan findes omgåelsesmuligheder, er der naturligvis adgang til at imødegå mig.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg er glad for at høre hr. Bernhard Baunsgaard sige, at det radikale venstre vil stemme imod udvidelsen af antallet af mulige parthavere fra 10 til 30. Det havde jeg nu egentlig også forventet; så meget godt tror jeg da om de radikale.

Men jeg må stadig væk fastholde, at ministerens forslag jo er provokeret af hr. Bernhard Baunsgaards snak om partredere, som hr. Bernhard Baunsgaard gentager her. Hr. Bernhard Baunsgaard tror åbenbart, at partredere er sådan noget godt og småt og historisk i modsætning til interessentskaber og kommanditselskaber, men sagen er – og det fik vi jo grundigt dokumenteret under udvalgsarbejdet – at partrederier fuldt ud lige så godt som interessentskaber, kommanditselskaber og andet kan bruges til leasingfidu-

[Rahbæk Møller]

ser. Det er derfor, hr. Bernhard Baunsgaards snak er meningsløs.

Bente Juncker (CD):

Centrum-demokraterne kan støtte alle ændringsforslagene, og vi vil især følge områderne i ændringsforslagene nr. 5 og 6 meget nøje, og det vil vi også bede ministeren om. Det kunne jo være, at der i de kommende år viste sig nogle negative virkninger, og så er vi parat til at ændre det.

Vi er i CD specielt glade for ministerens ændringsforslag nr. 2, nemlig ændringen fra de 10 til de 30; det er en betydelig lempelse, og vi er kede af, at det radikale venstre ikke vil stemme for det.

Lenger (VS):

VS kan anbefale de fleste af ændringsforslagene, men det, der går ud på at hæve tallet fra 10 til 30, vil vi stemme imod, og vi har egentlig også forstået af ministerens tidligere udtalelser, at en forhøjelse af tallet 10 ville være uden mening, hvis det ikke kom meget højere op end til de 30, som nu er foreslået.

Som vi nævnte under førstebehandlingen, ville vi meget gerne gå videre med hensyn til dette indgreb, men det har altså ikke været muligt. Det er jo sådan, at der fortsat er gode muligheder for at hente sig gevinster ved leasing også efter dette indgreb. Det synes jeg det er vigtigt at få sagt, fordi det er blevet sagt, at indgrebet kan komme til at gå ud over værftsindustrien. Det er paradoksalt nok sådan, at hvis dette indgreb går ud over værftsindustrien, er det, fordi indgrebet ikke er vidtgående nok, og fordi alternative anbringelser af de midler, der ellers ville gå til bygning af skibe via leasing, ikke er andre anbringelser i skibe og i værfterne, men er andre anbringelser i leasing, der ikke nødvendigvis har noget at gøre med værfter. Så det er, fordi indgrebet ikke er vidtgående nok, at værftsindustrien eventuelt bliver ramt af det, og dertil vil jeg sige, at det så sandelig helt og holdent er regeringens skyld, at det forholder sig sådan. Hvis indgrebet havde omfattet alle leasingmulighederne, var der ikke kommet nogen mulige forringelser for værftsindustrien på dette område, og det synes jeg skal huskes, hvis der kommer problemer på baggrund af dette indgreb.

Jeg så også hr. Bernhard Baunsgaard i TV i går. Jeg kunne forstå, at det hele var hr. Lykketofts skyld. Det var hr. Lykketoft, der havde stået for den tekniske udformning, og det skulle hr. Bernhard Baunsgaard i hvert fald ikke overlade til hr. Lykketoft en gang mere.

Det fik mig til at tænke på, at tonen havde en helt anden lyd i Politiken i tirsdags. Der var hr. Bernhard Baunsgaard sur, fordi hr. Lykketoft havde taget æren af forslaget. Som en anden primadonna udtalte hr. Bernhard Baunsgaard, at hr. Lykketoft var ude på at score nogle billige PR-points på denne sag, fordi han ville tage æren af deres fælles forslag. I går var det hele hr. Lykketofts skyld.

I torsdags i sidste uge, for resten, var det hr. Bernhard Baunsgaard selv, der udtænkte den idé, som gav anledning til den telefonsamtale, der førte til, at hr. Lykketoft udformede forslaget. Jeg synes, det er om ikke fantastisk, så dog virkelig en oplevelse. Og i øvrigt er det jo ikke første gang, at hr. Bernhard Baunsgaard har det på den måde.

Grunden til, at det kan lade sig gøre hver gang, er, at folks og pressens hukommelse er så kort. Hvem husker hr. Bernhard Baunsgaards optræden i TV-Avisen i sidste uge? Ja, hvem husker bare tilbage til Politiken i tirsdags? Jeg ville egentlig ønske, at TV, eventuelt TVs underholdningsafdeling, ville producere en udsendelse, der kun indeholdt hr. Bernhard Baunsgaards udtalelser, men dem alle sammen fra en måned på én gang, så man havde en chance for at huske dem. Det er jo netop i kraft af den manglende hukommelse, at det dér nummer lader sig gøre hver eneste gang, og det skal såmænd også nok vise sig, at næste gang hr. Bernhard Baunsgaard får en fiks idé, så står forsiderne åbne, så ryddes de én gang til, og når hr. Bernhard Baunsgaard så falder ned som et lam bagefter, har pressen allerede glemt, hvad det var, de citerede hr. Bernhard Baunsgaard for to dage tidligere. Jeg synes, det er meget beklageligt, men når det kan lade sig gøre, skyldes det, at folks og pressens hukommelse er kort, og det skyldes, at hr. Bernhard Baunsgaard ved det. Derfor går den hver gang, men det skal siges, at det unægtelig forfladiger den politiske debat.

Arne Bjerregaard (KrF):

[Arne Bjerregaard]

Kristeligt folkeparti er tilfredse med ændringsforslagene. Jeg må dog sige om ændringsforslag nr. 6, at jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt forslaget løser de problemer, det skulle løse. Opfindsomheden er jo stor på disse områder, og jeg tror, der stadig væk er rig mulighed for at omgå det. Men vel, vi støtter forsøget på at begrænse udnyttelsen på dette område.

Vi er kede af, at der ikke er tilslutning til ændringsforslag nr. 2 om, at partredertallet må komme op på 30, førend de omfattes af lovindgrebet. Jeg ved selvfølgelig, at det ikke løser problemerne, og jeg ved da også, at der er nogle, der slipper igennem, som ikke skulle slippe igennem, men jeg er bange for, at vi kommer til at ødelægge noget seriøst, hvis vi fastholder tallet 10. Jeg erkender, at det måske kunne løses på en anden måde, jeg kan bare ikke opstille forslag til, hvorledes det skulle løses, men jeg tror da, vi alle sammen er enige om, at vi ikke på nogen måde ønsker at ødelægge de gamle, seriøse partrederiselskaber. Det er der vel ingen der er interesseret i, og derfor var det da rimeligt at sætte det op til 30. Så må vi i tiden herefter vurdere, om der er for mange af de såkaldte odiøse, der smutter igennem. Derfor forstår jeg ikke, at f.eks. hr. Bernhard Baunsgaard, som har talt så varmt for det seriøse partrederi, ikke vil være med til at sætte det op til 30.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

For at ikke nogen skal være i tvivl, vil jeg gerne til hr. Arne Bjerregaards bemærkning sige: vi vil ikke være med til at løse op for trusserederne igen. Nu er folketetinget kommet igennem dette med leasingvirksomheden, så skal der ikke åbnes igen. Men vi er interesseret i, at ministeren giver sig til at udarbejde ganske bestemte og stringente regler for, hvornår man kan oprette et partrederi, og – for at være sikker på, at der ikke sker smuttere – at ministeren får mulighed for at give en sådan tilladelse. Jeg håber, at det kan lade sig gøre, og jeg håber, ministeren vil sætte et arbejde i gang i sit system. Jeg mener, at det rigtige tal ikke er 30, men 50, og det er vi parat til.

Dohrmann (FP):

Til gengæld kan jeg betro hr. Arne Bjerregaard, at vi kan støtte det pågældende ændringsforslag.

Men i øvrigt vil jeg sige følgende: i tirs-dags, altså for to dage siden, behandlede vi et forslag fremsat af hr. Bernhard Baunsgaard og hr. Lykketoft. Heldigvis for alle må vi sige og mest vel nok – i hvert fald af hensyn til renomméet – for forslagsstillerne har dette forslag lidt en krank skæbne, således at det aldrig nogen sinde kommer til endelig behandling og bliver vedtaget her i folketin-get.

Desværre er skatteministeren ikke lige så fornuftig, for selv om skatteministeren har haft længere tid til at tænke over tingene i, er det foreliggende forslag jo ikke taget tilbage; tværtimod står vi her over for nu inden ret længe at skulle vedtage det, for der er jo et komfortabelt flertal for det.

Men jeg kan godt forstå, at hr. Lykketoft undrer sig, for når man husker reaktionen fra de nuværende regeringspartier, da socialdemokratiet havde et tilsvarende forslag til behandling, er der al mulig grund til at undres, men sandheden er jo desværre, at alle de mange dårlige forslag, som regeringspartierne også sammen med de radikale medvirkede til at bremse op for, dengang vi havde en socialdemokratisk regering, i dag bliver vedtaget som regeringsforslag. Derfor er det gamle ord om, at skattestigninger først og fremmest sker under borgerlige regeringer, sandheden. Aldrig er der jo sket så store skattestigninger, som der er sket i denne regerings tid. Der er næsten ikke ét område, hvor skatterne ikke er steget. Man taler om skattereform og kommer med fine bemærkninger om, at nu skal man have det hele indarbejdet. Forleden så jeg en udtalelse fra statsministeren om, at der nok ville gå ti år, inden en skattereform kunne træde i kraft. Hvad er det for noget volapyk? Det er det rene gas, men med den regering og den politik, der føres, har folk kun én eneste ting at indstille sig på i 1985, og det er, at de vil blive plyndret endnu mere.

Maisted (FD):

Jeg synes, at hr. Lykketoft er alt for beske-den, når han taler om, at han er i stand til at stoppe skattetænkningen. Det er ikke korrekt. Hr. Lykketoft vil fortsat udbygge skatte-

[Maisted]

tænkningen, for hvad er den reelle skatte-tænkning i dette samfund? Det er den økonomiske politik, som socialdemokratiet har stået for, hvor man brandskatter den danske befolkning, som så ganske naturligt finder på en række nød- og nødværgeforanstaltninger for at undgå at blive beskattet fra hus og hjem. De offentlige udgifter lægger beslag på over halvdelen af, hvad vi producerer i dette samfund, og så kan man ikke undre sig over, at man støder på leasingordninger. At kalde det fiduser, at man spreder ejendomsretten, sådan at almindelige lønmodtagere også kan prøve på at værgе sig lidt imod hr. Lykke-tofts brandskatning af den danske befolkning, er helt hen i vejret.

Det, der kan undre, er, at en borgerlig regering vil være med til at lave en skattereform, som betyder, at hvis den ulykke skulle ske, at der kom en socialdemokratisk regering med hr. Lykke-toft som skatteminister og et rødt flertal i folketinget, så er man i stand til stille og roligt at øge skatteprocenterne, fordi man så har et godt bruttoskattegrundlag at arbejde ud fra og enhver nødværgeforanstaltning for den danske befolkning er afskaffet.

Det er udtryk for en cementering af formynderstaten, og den stakkels danske befolkning er fuldstændig værgeløs over for det, folketinget her kan finde på.

Jeg vil stemme for ændringsforslag nr. 2 og imod de øvrige, og jeg stemmer selvfølgelig imod lovforslaget ved tredje behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Må jeg sige til hr. Maisted, og det er hermed også sagt til visse andre, at hvis man skulle diskutere regeringens oplæg til en skattereform, ville det faktisk være en god idé, at man satte sig ind i, hvad det drejede sig om, og ikke bare slyngede en hel masse ting ud.

Det lovforslag, som vi diskuterer for øjeblikket, er et lovforslag, hvormed vi forsøger at komme noget til livs, som vi gerne vil af med i skattesystemet, og det er helt klart et problem, når et sådant lovforslag skal formuleres, om vi rammer alt det, vi gerne vil ramme, og forhåbentlig ikke rammer mere end det, vi ønsker at ramme. Det er selvfølgelig en afvejning, der er vanskelig, men regeringen har ment, at vi med det lovforslag, vi har

fremSAT, rammer nogenlunde præcist. Ikke desto mindre var der, som der også er blevet sagt her, under udvalgsbehandlingen en række indsigelser, og vi modtog en række henvendelser fra folk i erhvervet. De gjorde opmærksom på visse mangler ved lovgivningen, og derfor har jeg stillet en række ændringsforslag, hvor jeg navnlig lægger vægt på det ændringsforslag, hvorefter man forøger tallet af ejere fra 10 til 30.

Ændringsforslaget er motiveret af en ting, som ligger regeringen på sinde, nemlig nok at komme misbrug af en lovgivning til livs, men ikke at slå noget i stykker, der er sundt og godt. Det problem, vi her tænker på, er det, man har talt om under overskriften partrederi, men det passer jo lige så vel for interessensskaber og for kommanditselskaber. Det er klart, at en næring, som har eksisteret i mange år, som har skabt beskæftigelse ikke blot på værfterne, men også for søfolkene, og som har sejlet valuta ind til landet, er noget positivt, som vi meget gerne vil bevare. Vi mener, at en af de måder, man kunne gøre det på, var at øge antallet af ejere til de skibe, der er tale om, men jeg har indtryk af, at det ikke kan lade sig gøre at komme igennem med det.

Derfor var jeg meget glad for hr. Bernhard Baunsgaards udtalelse i dag. Hr. Bernhard Baunsgaard nævnte, at han tidligere kom med nogle signaler. Det må være røgsignaler – jeg har i hvert fald ikke opfanget dem – men det blev sagt tydeligt i dag, at vi kunne se igen på det spørgsmål, som denne lovgivning rejser. Det er helt klart, at en lov af denne type vil blive fulgt meget omhyggeligt ikke blot af erhvervslivet, men selvfølgelig også af mig og ministeriet, og hvis der bliver en mulighed for at præcisere loven med virkning for fremtiden, vil vi naturligvis gerne gøre det.

Det, jeg tænker på, er, at vi gerne vil bevare de former for rederier, hvor der er en personlig solidarisk hæftelse, hvor der er en forretningsmæssig risiko, og hvor der deltager et begrænset antal, som har tilknytning til skibserhvervet, og som derfor er naturlige investorer i en vedligeholdelse af dette erhverv. Hvis vi er i stand til at finde nogle kriterier, og hvis vi får tid til det, er jeg glad for, at jeg kan få tilslutning dertil fra det radikale venstre.

[Ministeren for skatter og afgifter]

I øvrigt skal jeg ikke blande mig så meget i den diskussion, som jeg synes på en lidt upassende måde har været her fra folketingets talerstol om, hvad der skete og ikke skete i forbindelse med lovforslaget om kursgevinster. Jeg er naturligvis glad for, at det lovforslag ikke har set dagens lys. Jeg synes, det er lidt underligt, at hele skylden for forløbet af denne sag bliver lagt på den ene part. Det har man slet ikke nogen holdepunkter for, og jeg synes, man skulle være lidt mere afdæmpet i sin skadefryd, for det kunne godt tænkes, at der kom andre kendsgerninger frem end dem, der bliver bragt i TV-Avisen, hvis man undersøgte handlingsforløbet lidt mere detaljeret.

Lykketoft (S):

Da nu flere, senest ministeren, har været inde på den diskussion, vi i tilknytning til dette lovforslag har haft om kursgevinsterne, føler jeg anledning til at præcisere, at socialdemokratiet ønskede, at vi i denne forbindelse skulle beskatte kursgevinster i de grovere skattespekulative leasingprojekter. Også det foreslog vi allerede tilbage i 1983 uden at få flertal, men sidste fredag erklærede hr. Bernhard Baunsgaard sig jo her i salen enig med socialdemokratiet i dette spørgsmål, og på baggrund af utvetydige tilsagn fra hr. Bernhard Baunsgaard fremsatte jeg derfor tirsdag sammen med hr. Bernhard Baunsgaard lovforslag nr. L 103.

Socialdemokratiet ønskede dette lovforslag gennemført i ånd og i bogstav. Det er forkert, det er usandt, når nogle påstår, at vi har ladet os skræmme af påstande om, at det skulle forhindre udsalget af de anparter på skibe og boreplatforme, der er på markedet. Vi forstår naturligvis udmærket bekymringen hos folk i de værftsbyer, der har beskæftigelse i klemme, og hos faglige organisationer, men vi tror helt enkelt ikke på, at en fuld kursgevinstbeskatning, der vel typisk ville inddrage 15–20–25 pct. af gevinsten på en leasinganpart, ville standse udsalget, og vi ved, at påstande om katastrofale konsekvenser altid fremkommer som pression mod forslag, der skal beskære fordele for velhavende skattespekulanter.

Der er noget meget principielt i dette her. Vi får nemlig aldrig rensset ud i et uanstændigt skattesystem, hvis politikerne får dårlige

nerver og bøjer af over for den slags snak, og derfor ville socialdemokratiet ikke følge hr. Bernhard Baunsgaard på retræte i denne sag. Vi måtte stå fast uanset henvendelser og pressioner, og vi måtte konstatere, at hr. Bernhard Baunsgaard ved førstebehandling i tirsdags gav udtryk for stålsat vilje til handling mod skattespekulanterne. Men på sin vandring op i skatteudvalget omdefinerede han indholdet af det forslag, han var medforslagsstiller til, således at kun en brøkdelen af kursgevinsterne skulle beskattes, og samtidig lagde hr. Bernhard Baunsgaard sig fast på en praktisk udformning af sin begrænsningsregel, der helt klart ikke lader sig administrere. Det er fantastisk, at hr. Bernhard Baunsgaard derefter beskylder socialdemokratiet for at have lokket ham med til et lovforslag, som ikke kan lade sig administrere.

Jeg kom i går til at sige noget forkert om hr. Bernhard Baunsgaard i denne sag. Jeg sammenlignede ham med break dancers, der kan gøre en bevægelse, som om de går frem, mens de dog går tilbage. Det er forkert. Disse trin forekommer ikke i break dance, har jeg fået forklaret, men i electric boogie. Men ellers står jeg ved min karakteristik, og jeg beklager, at jeg har været med til at ulejlige folketinget og forvirre offentligheden, fordi jeg var så letsindig at tro, at der var flertal for et rimeligt og effektivt indgreb. Det, hr. Bernhard Baunsgaard nu kan støtte, var helt enkelt ikke værd at bruge kræfter på. Det skuffer mig. Forundret burde jeg måske ikke være – og dog er jeg forundret.

Dohrmann (FP):

Skatteministeren sagde: vi skal misbruket til livs uden at slå noget i stykker. Må jeg så ikke spørge skatteministeren og med ham samtlige partier, der støtter dette forslag: er det ikke at slå noget i stykker, når man nu ved at vedtage dette lovforslag er med til at ødelægge en lang, lang række arbejdspladser og kaste endnu flere ud i arbejdsløshed? For det er jo nemlig sandheden. Det er muligt, man lukker noget af det, man kalder huller, men det er en høj pris, man betaler for det, og vi ved jo også udmærket godt, at et forslag af denne karakter på længere sigt vil være ensbetydende med, at dansk erhvervsliv bliver reduceret, først og fremmest nogle af

[Dohrmann]

de selskaber og andre, der henter udenlandsk valuta hjem til landet. Derfor synes jeg ærlig talt, at ministerens pæne, glatte ord om, at vi skal misbruges til livs uden at ødelægge noget, var fuldstændig misvisende. Det er hykleri. Man er faldet for nogle overskrifter i aviserne, og så oplever vi det sædvanlige: man kommer hu høj springende med et lovforslag, uanset hvad konsekvenserne er. Men herregud, hvis nogen mener, de bliver bedre af at blive rost et par gange i Ekstra Bladet og lignende dagblade, der lever af at skrive sensationsartikler, så dem om det. Det er bare trist, at et folketing er så let bevægeligt, at man hellere ser sit ansigt afbildet i avisen med en rosende bemærkning under end tænker på de arbejdsløse, det går ud over.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg synes ikke, at debatten om lovforslag nr. L 103 hører hjemme her, men da formanden har tilladt, at mange er kommet med bemærkninger om det, skal jeg kun gentage det sagte, idet jeg citerer hr. Lykketoft, og jeg håber, at det, jeg nu siger, er pinligt korrekt. Hr. Lykketoft fik en telefonopringning, hvori jeg sagde, at jeg var parat til at gribe ind over for kursgevinster ved leasing. Det tror jeg nok var det, hr. Lykketoft sagde. Det er korrekt. Det forslag, vi derefter fik, omfatter – for at bruge ministerens ord – i sin ordlyd ikke alene kursgevinster, som er opnået ved skibsleasing, men også en hel række andre sager. Ministeren har i bilaget til lovforslag nr. L 103 sagt, at forslaget er udformet på en sådan måde, at det vil være meget vanskeligt at afgrænse det. Derfor vil det ikke være nemt at styre efter det, og jeg gentog i udvalget, at jeg uanset dette var interesseret i, at vi kunne blive enige om indgreb mod kursgevinster ved leasing. Jeg skitserede forskellige muligheder, men det havde ikke interesse. Jeg tror ikke, vi kan komme længere. Jeg ville ønske, at alle omstændigheder, der drejer sig om dette, kom frem fra denne talerstol, men jeg forstår også, at der er andre hensyn at tage end blot dette at bringe lige netop denne sag på plads, så jeg skal ikke presse nogen til at komme med oplysninger, kun sige: sådan har sagsforløbet været.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 73 stemte for, 82 imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 4
vedtoges begge med 152 stemmer mod 4.

Ændringsforslag nr. 5 og 6 og § 1 således ændret
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 om indsættelse af en ny paragraf efter § 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 og 9 og § 2, således ændret, samt ændringsforslag nr. 1 angående titlen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.22

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Fortsættelse af tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1985.
(Fremsat 2/10 84. Første behandling 4/10 84. Betænkning 10/10 84. Anden behandling 8/11 84. Tillægsbetænkning 21/11 84. Foregående del af tredje behandling (forhandling og afstemning vedrørende ændringsforslagene) 12/12 84).

Lovforslaget som helhed sættes til forhandling.

Forhandling

Svend Auken (S):

Det siges, at vi lever i paradoksernes tidsalder. Efter min opfattelse er det største paradoks, vi har, at menneskers dygtighed og klogskab vokser hver sin vej. Mennesket bliver på den ene side bedre og bedre til at beherske naturen, til at omforme, omskabe den, opfinde nye stoffer og materialer, nye indgreb i arveprocesserne, nye styrings- og transportmidler. Men samtidig med sin dygtighed og beherskelse af yderverdenen svinder på den anden side menneskets evne til at forstå sig selv og udnytte sin indre styrke, sin menneskelighed.

Der er noget paradoksalt over et samfund, som kalder sig et informations- og kommunikationssamfund, men hvor mennesker har mindre og mindre at meddele hinanden. Kræfterne, opfindelserne bruges især til at tilfredsstille behov, vi knap nok anede vi havde, og til at udvikle teknikker, der får mennesker til at føle sig hjemløse i deres egne samfund. Mest paradoksalt er det, at de bedste hjerner, de fineste forskere, de fornemste laboratorier og maskiner, de dyreste materialer i verden bruges til at udvikle våben, der i deres yderste anvendelse kan udslette alt liv på kloden i en evig nuklear vinter. Og samtidig bliver de egentlige grundlæggende menneskelige behov for føde, klæder, varme, bolig, arbejde, uddannelse, medmenneskelige udfoldelser forsømt stadig mere.

Også den danske virkelighed er fyldt med paradokser og selvbedrag. Lytter man til ministre og regeringspolitikere og radikale medløbere, går alt strålende. Det er helt fint, siger de borgerlige, at man i en økonomisk opgangstid uddyber de økonomiske og sociale skel: netop når det går endnu bedre for os, der har det godt, er det vigtigt, at vi husker at skære ned på deres levestandard, som i forvejen havde det skidt. Med næsten 300.000 arbejdsløse, hvor knap halvdelen har været ledige i mere end 1 år, og hvor ¼ er under 25 år, hævder det borgerlige flertal, at det er absolut nødvendigt at fjerne hele den aktive beskæftigelsespolitik – jobskabelse, ungdomsgaranti, arbejdstilbud til langtidsledige, ned-

sættelse af arbejdstiden og fordeling af arbejdet – og erstatte den med tvivlsomme uddannelsetilbud, som der ingen penge er afsat til, og forringet understøttelse.

Karakteristisk nok er regeringens største succes på det sociale område det stærkt stigende antal tildelinger af social førtidspension. Alene i år er antallet af nye førtidspensionister vokset med 41 pct., og ansøgernes antal vokser endnu kraftigere. Til næste år begynder udstødningen af langtidsledige at virke, og kørerne for at komme på pension vil blive endnu længere. Danmark spaltes langsomt i to, et Overdanmark og et Underdanmark, og den ene halvdel har sat sig til herre over den anden.

Finansloven er et nedfrosset billede af det delte samfund. På tredje år skal dagpenge- og efterlønsmodtagere overhovedet ikke have nogen indkomstfremgang, de skal fortsat tåle en betydelig realindkomstnedgang. Til gengæld vil deres kontingenter til A-kassen blive sat i vejret allerede fra 1. januar 1985 og igen i forbindelse med de borgerliges såkaldte dagpengereform. Sociale ydelser til børnefamilier og bistandsmodtagere og pensionister reguleres kun med 2 pct., selv om priserne er steget med næsten 7 pct. det sidste år.

Det borgerlige flertal afviste i går socialdemokratiets forslag om regulering af dagpenge og sociale ydelser med 5 pct., svarende til lønudviklingen, med henvisning til, at det var alt for dyrt at bevare netop disse menneskers levestandard. Det gjorde man også for 1 år siden. Dengang afviste man også et forslag fra os om at fjerne leasingfiduserne. I mellemtiden har alene disse fiduser, der kommer de bedst stillede til gode, kostet statskassen mere, end hele reguleringen af dagpengene ville have kostet. Det siger desværre meget om et samfunds værdisæt, at leasingadvokater og skattetænkere betragtes som produktive, mens lønninger til hjemmehjælpere og buschauffører er unyttige omkostninger. Advokaten, der årligt legalt lænser statskassen for millioner, er ministres rådgiver, men selv den mindste synder mod dagpengelovgivningen pådømmes med den største strenghed.

Den krise, der vedblivende ryster vores samfund, er på overfladen økonomisk, men i dybden er den snarere moralsk. Det er menneskeligt, vi ikke slår til; det er solidariteten, vi ikke magter. Og desværre går regeringen